

KINNITATUD
 haridus- ja teadusministri käskkirjaga
 „Haridus- ja teadusministri 16. detsembri 2022. a
 käskkirja nr 355 „Eestikeelsele õppele ülemineku
 tegevuskava kinnitamine”” muutmine

Lisa 1
 haridus- ja teadusministri käskkirja
 „Eestikeelsele õppele ülemineku
 tegevuskava kinnitamine” juurde

Eestikeelsele õppele ülemineku tegevuskava 2022-2030 ning selle tegevuste ja eelarve täiendamine 2023. aastal

(1) OLEMASOLEVATE ÕIGUSNORMIDE HINDAMINE JA VAJADUSEL MUUTMINE NING ÕIGUSAKTIDE TÄIENDAMINE					
Eesmärk	Tegevus	Tähtaeg	Partnerid	Ressursid <i>(vt eelarve prognoos aastate kaupa lisa 1 dokumendi lõpus)</i>	Rahastus
1. Eesti keel on kehtestatud õppekeelena; toetatakse õpilaste emakeele õpet ja arengut.	Olemasolevate normide hindamine ja vajadusel muutmine ning õigusaktide täiendamine. Vajalikud muudatused tehakse põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses, koolieelse lasteasutuse seaduses, kutseõppeasutuse seaduses, erakooliseaduses ja keeleseaduses.	September 2022 (VVTP tähtaeg)		HTM valitsemisala tegevuskulud	RE
2. Õppe- ja kasvatustegevust viiakse läbi eesti keeles ja koolieelsetes lasteasutustes toimub eesti keele kui teise keele õpe.	Koolieelse lasteasutuse riikliku õppekava muutmine.	Oktoober 2022	Valdkonna eksperdid	HTM valitsemisala tegevuskulud	RE
3. Põhikooli lõpetamiseks on alates 2024 kehtestatud sihttasemena eesti keele B2-tase, loodud on õpilase emakeele ja kultuuriõppe valikainekava.	Põhikooli riikliku õppekava muutmine (ülemineku aastatel kehtivad erinevad variandid): <ul style="list-style-type: none"> põhikooli lihtsustatud riikliku õppekava ja lisade muutmine, 	31. detsember 2022 Teemade tähtajad: 31. detsember 2022 16. september 2022	Valdkonna eksperdid	HTM valitsemisala tegevuskulud	RE

	<ul style="list-style-type: none"> • keele ja kirjanduse ning võõrkeelte valdkonnakavade muutmine, • õppekeelest erineva emakeele õppeks toetava valikainekava loomine, • ainekava rakendamist toetavate suuniste väljatöötamine, • juhendmaterjalide koostamine koolidele. 	16. september 2022 31. detsember 2023 31. detsember 2023			
4. Gümnaasiumi eesti keele sihttasemeks on alates 2024 kehtestatud C1-tase.	Gümnaasiumi riikliku õppekava muutmine.	Oktoober 2022	Valdkonna eksperdid	HTM valitsemisala tegevuskulud	RE
5. Keelevaldkonna õigusruumi analüüsi läbiviimine.	Valmib keelevaldkonna õigusruumi analüüs ja ettepanekud keeleseaduse muutmiseks.	Mai 2024	Keeleamet	HTM valitsemisala tegevuskulud	RE
(2) KOOLIDE PIDAMISE RIIGILE ÜLEANDMINE JA INVESTEERINGUD IDA-VIRUMAA KOOLIVÕRGUS					
Eesmärk	Tegevus	Tähtaeg	Partnerid	Ressursid	Rahastus
6. Toetatakse Ida-Virumaa eestikeelsete koolide elujõudu ning vene õppekeelega koolide üleminekut eestikeelsele õppele.	Ida-Virumaa eestikeelsete üldhariduskoolide riigi pidamisele üleandmiseks omavalitsustega halduslepingute sõlmimine.	Märts 2023 September 2023 (koolide pidamise ülevõtmine)	Sillamäe linn Lüganuse vald; haridusasutuste pidajad Ida-Virumaal.	HTM valitsemisala eelarve	RE
	Ida-Virumaa koolivõrgu korrastamise jätkamiseks investeeringute kava koostamine, sh vajadusel riigi pidamisele üle antud koolide taristu.	Ettepanekud KOVdele esitatud juuni 2023. Vastuseid ootame novembriks 2023. Investeeringute kava eelnõu märts 2024.	Narva linn Narva-Jõesuu linn Toila vald Alutaguse vald Kohtla-Järve linn.	SF vahendid 50 mln + 15% riiklik kaasfinantseering. Partneritelt nõutav omafinantseering min 15%.	ESF vahendid meetme kavas: EL toetus ja RE (lisataotlus). Ehitushindade tõusust tulenevalt vajab esialgse kava elluviimiseks (st õppehooned koos sporditaristuga) täiendavalt 21 mln perioodil 2024–2027.
	Vajaliku toe pakkumine Ida-Virumaa omavalitsustele uute koolihoonete planeerimis-	Märts 2024	Narva linn, Narva-Jõesuu linn,	HTM valitsemisala tegevuskulud	RE

	ja projekteerimisetapis, omafinantseeringu toetus; koostöö toetamine.		Toila vald, Alutaguse vald Kohtla-Järve linn, vajadusel Jõhvi vald.		
(3) ÜLEMINEKU NÕUSTAMINE, JÄRELEVALVE JA KVALITEEDITUGI					
Eesmärk	Tegevus	Tähtaeg	Partnerid	Ressursid	Rahastus
7. Eestikeelsele õppele ülemineku probleemkohad on tuvastatud ning ülemineku KOV ja kooli tasandil tõhusalt toetatud.	Koolide ja kohalike omavalitsuste nõustamis- ja arendustoe korralduse väljatöötamine.	November 2022	HTM valdkonna eksperdid	0,08 mln (kahe ametikoha palgafond)	Eestikeelsele õppele ülemineku lisarahastus
	Haridusasutuste ja kohalike omavalitsuste nõustamiseks on töösse rakendatud terviklik nõustamiskorraldus. Haridusasutustele ja nende pidajatele pakutakse eestikeelsele õppele üleminekul individuaalsete tegevuskavade koostamisel nõustamist ning praktilist abi meetoodika rakendamisel asutustes kohapeal.	Alates mai 2023-2030	HTM	HTM valitsemisala eelarve	RE
	Temaatilise (õppekeel ja keeleõpe) järelevalve mahu suurendamine ja järelevalvesüsteemi väljatöötamine koostöös Keeleametiga lähtudes HTMi 2022. aasta temaatilise järelevalve „Eesti keele ja eestikeelse õppe korraldusest vene õppekeelega koolides“ tulemustest; järelevalve läbiviimise jätkamine.	Alates jaanuar 2023-2030	Keeleamet, HTM	0,3 mln	Eestikeelsele õppele ülemineku lisarahastus
8. Koolid saavad rakendada piloteeritud koolikorralduslikke ja metoodilisi lahendusi.	Koolikorraldust ja metoodikat käsitlevate üleminekmudelite väljatöötamine ekspertide toel (üldharidus ja kutseharidus).	2023–2026	Narva Gümnaasiumi meeskond ja TLÜ eksperdid ja Astangu Keskus.	HTM valitsemisala tegevuskulud	RE
9. Keelekümbelprogrammi kuuluvad haridusasutused on eestikeelsele õppele ülemineku protsessis toetatud.	HTM spetsialistid nõustavad keelekümbelprogrammiga liitunud haridusasutusi ülemineku perioodil.	2024–2030	HTM	HTM valitsemisala tegevuskulud	RE

10. Lapsevanemad saavad vajalikku nõustamist ja tuge haridusvalikute tegemiseks.	Vanemahariduse programmi väljatöötamine. Teisest rahvusest lapsevanemate toetamiseks/nõustamiseks nende õigustest ja võimalustest töötatakse välja eraldi programm.	2024-2027	SOM; KUM; INSA; MTÜ Eesti Lastevanemate Liit, MTÜ Eesti Haridusfoorum; MTÜ Keelekümblusprogrammi Lastevanemate Liit	0,8 mln	Eesti-Šveitsi koostööprogramm
Lisatud tegevused 2023					
Haridusasutustele ja lastevanematele pakutakse tuge tugiteenuseid vajavate laste eestikeelsele õppele üleminekul.	Eesti keelest erineva emakeelega erivajadustega laste ja õpilaste eestikeelsele õppele ülemineku õppetöö toetamiseks töötatakse välja juhendmaterjal.	Juuni 2023	HTM	HTM valitsemisala tegevuskulud	RE
(4) ASJATUNDLIKE ÕPETAJATE JA KOOLIJUHTIDE OLEMASOLU TAGAMINE JA MOTIVEERIMINE					
Eesmärk	Tegevus	Tähtaeg	Partnerid	Ressursid	Rahastus
11. Õpetajate järelkasvu suurendamiseks on ülikoolides loodud rohkem võimalusi.	Läbirääkimised ülikoolidega alushariduse õpetajate, klassiõpetajate, eesti keele (sh E2) õpetajate, aineõpetajate ja eesti keelt valdavate kutseõpetajate õppekavadel õppekohtade arvu suurendamiseks ja halduslepingute sõlmimine.	Märts 2023	TÜ ja TLÜ	8,6 mln aastas	Eestikeelsele õppele ülemineku lisarahastus
12. Eestis on piisaval hulgal kvalifikatsioonile vastavaid õpetajaid.	Õpetajate Akadeemia programmi käivitamine ja tegevusplaani rakendamine. <i>Kokkulepe: *Õpetajate järelkasvu tegevuskava kui olulise strateegilise dokumendi alusel kindlustatakse õpetajate järelkasvu ja tagatakse õpetajatele konkurentsivõimeline palk (õpetaja palk tõuseb aastatel 2023-2025 120%ni Eesti keskmisest palgast, arvestuslik aastane kulu 106,6 mln eurot).</i>	2023-2029	TÜ ja TLÜ	12,0 mln perioodile 2023-2029. Täpsem jaotus erinevate tegevuste lõikes selgub planeerimise käigus.	ESF (õpetajapoliitika)
13. Ülikoolides rakendatakse paindlikke õpetajaks õppimise	Eelhindamisvahendi ja tasandusmooduli väljatöötamine mikrokraadiõppesse sisenejatele.				RE (TA programm)

viise.	Töötatakse välja mikrokraadiprogrammid koolis töötavatele õpetajatele kvalifikatsiooni omandamiseks (magistrikraad ja/või õpetajakutse).				Eesti-Šveitsi koostööprogramm „Supporting Social Inclusion“
14. Ainedidaktika alase kompetentsi hetkeseis ülikoolides on teada ja lisavajaduse kaardistus tehtud.	Ainedidaktikute vajaduse kaardistamine koostöös ülikoolidega (sh rahastusvajadus ESFist, <i>sihtrühm: ülikoolide õppejõud, koolide/lasteaedade meisterõpetajad</i>).				
15. Ida-Virumaale lisandub (alusharidusest kuni kutsehariduseni) kvalifikatsiooniga eestikeelseid õpetajaid.	Ida-Virumaa haridustöötajate töö väärtustamiseks ja lisaõpetajate saamiseks täiendava tööjõukulude toetuse eraldamise aluste väljatöötamine ja rakendamine alates 2023 septembrist).	Alates september 2023-2030	Haridusasutuste pidajad	2023. a nelja kuu (sept-dets) palgalisa 4,5 mln; 2024. a 15,2 mln; 2025; 16 mln; 2026 ja 2027. a 16,7 mln LA, PK, G ja kutseharidus.	Eestikeelsele õppele ülemineku lisarahastus
16. Motivatsioonipaketid õpetajaametisse siirdujatele toetavad eestikeelsete õpetajate lisandumist (sh Ida-Virumaale).	Sihtstipendiumi rakendamine eesti keele kui teise keele õpetaja, klassiõpetaja, mitme aine õpetaja, aineõpetaja ja tugispetsialisti õppekaval õppivatele üliõpilastele alates 2023/2024. õa.	Stipendiumi maksmine alates september 2023-2030, määrus juuni 2023	EMTA, TÜ ja TLÜ	2023. a stipendiumite kogumaksumus 2,1 mln; 2024. a 4,62 mln, 2025. a 6,84 mln, 2026. a 7,54 mln, 2027. a 7,79 mln.	Eestikeelsele õppele ülemineku lisarahastus
	Alushariduse tugispetsialisti lähtetoetuse rakendamine – tugispetsialistil on õigus taotleda tugispetsialisti lähtetoetust põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse §-s 77 ¹ sätestatud tingimustel ja korras.	Alates september 2023-2030	Haridusasutuste pidajad	0,43–0,46 mln aastas	RE
17. Eesti keele kui teise keele õpetajaks õppida soovijad on motiveeritud ja õpinguteks hästi ette valmistatud.	Tartu Ülikool ja Tallinna Ülikool pakuvad õpetajakoolituse tudengitele täiendavalt eesti keele oskuse taseme tõstmist toetavaid meetmeid.	2023–2028	TÜ ja TLÜ	0,6 mln aastas	RE
18. Eestikeelsete aineõpetajate arv suureneb.	Noored Kooli lisaõpperühma avamine (1 rühm aastas) Ida-Virumaale ja vene õppekeelega koolidesse tööle suundujatele.	2023–2030	Noored Kooli SA	0,3 mln aastas (1 grupp 2 aastat)	RE
19. Sihtrühmaga kokkupuutuvate haridustöötajate kultuurilise mitmekesisuse-alane teadlikkus kasvab.	Sihtrühmaga (rändetaustaga lapsed) kokkupuutuvatele haridustöötajatele infoseminaride (sh koolitused) pakkumine rände, lõimumise, sh kohanemise teemadel, et	2024–2029	INSA	TAT koostamisel	AMIF

	laiemalt toime tulla kultuurilise mitmekesisusega.				
20. Haridustöötajad oskavad toetada õpilaste keeleoskuse arengut.	Kõikide formaalhariduses töötavate haridustöötajate, tugipersonali täienduskoolitused keeleõppemethodika, LAK-õppe, lõimingu, tandemõppe teemal ning aineõpetajate ja kutseõpetajate eestikeelse õppe oskuste toetamiseks alusharidusest kutsehariduseni; arenguprogrammid keelevaldkonna ekspertidele, keeleõpetajatele ja koolimeeskondadele.	2023–2029	Haridusasutuste pidajad; EKI; lasteaiad, üld- ja kutseharidusasutused	9,0 mln (kogu perioodi eelarve)	ESF (keelepoliitika)
21. Haridusasutuste juhid oskavad luua koolikultuuri ja töökeskkonna, mis toetab õpetajate heaolu ja professionaalset arengut, et tagada kõikidele õpilastele (sõltumata nende emakeelest) kvaliteetne eestikeelne haridus.	Tegevkoosjuhtide arenguprogrammi läbiviimine sihistatult ülemineku-koolidele (sh Ida-Virumaal).	2023-2029	Haridusasutuste pidajad	160 000 EUR (1 grupi maksumus)	RE
22. Motiveeritud ja pädevate koolijuhtide järelkasv on järjepidev.	Koolijuhtide järelkasvuprogrammi ja Alustavate koolijuhtide arenguprogrammi läbiviimine sihistatult ülemineku-koolidele (sh Ida-Virumaal).	2023-2030	Haridusasutuste pidajad	Eelmine ESF/uus ESF (selgub 2023)	ESF
23. Haridustöötajate eesti keele oskus on toetatud eestikeelses keskkonnas töötamise võimaldamise kaudu.	Tööjõulähetusprogrammi läbiviimine haridustöötajatele, kus omavahel on seotud eesti keele õpe ja töö samal ametikohal. Osa programmist on suunatud haridustöötajatele.	2024-2029	INSA/EKI	Teenus on kujundamisel	KUM ESF/ HTM ESF (keelepoliitika)
Lisatud tegevused 2023					
Tugimeetmete pakkumine Ida-Virumaa kohalikele omavalitsustele ja lasteasutustele.	Tartu Ülikooli eetikakeskuse haridusasutuste pidajatele ja lasteasutustele suunatud programm „Väärtuspõhise hariduskultuuri kujundamine Ida-Virumaa kohalikes omavalitsustes eestikeelsele haridusele ülemineku toetamiseks“ on läbi viidud.	Mai 2023 –detsember; jätkuprogramm 2024	TÜ eetikakeskus	0,362 (mai-dets 2023. a kulu). Lisandub LA meeskondade jätkuprogramm jaan-dets 2024.	RE

Koolidele ja koolieelsetele lasteasutustele pakutakse lisatuge asendusõpetajate leidmisel ja kasutamisel.	MTÜ ASÕP pakub strateegilise partnerluse raames kokkulepitud mahus koolidele ja koolieelsetele lasteasutustele asendusõpetaja teenust eestikeelsele õppele üleminekust tingitud asendusvajaduse leevendamiseks.	Rakendub 3-õppeaastal alates 2023 septembrist (2023/2024; 2024/2025; 2025/2026)	ASÕP	2023. a 125 000 eurot (perioodil sept-dets 2023); alates 2024 kuni 2026 igal aastal 250 000 eurot)	RE
Abiõpetajate kasutamine muudetakse koolidele ja koolieelsetele lasteasutustele kättesaadavamaks.	TÜ ja TLÜ õpetajakoolituse ning teiste ettevalmistuselt sobivate erialade vabatahtlikult selleks soovi avaldanud tudengid lähevad koolidesse ja lasteaedadesse õpetajatele abiõpetajatena appi eestikeelsele õppele üleminekut toetama.	Rakendub 3-õppeaastal alates 2023 septembrist (2023/2024; 2024/2025; 2025/2026)	TÜ ja TLÜ	2023. a 125 000 eurot (perioodil sept-dets 2023); alates 2024 kuni 2026 igal aastal 250 000 eurot	RE
Riik pakub kolme aasta jooksul lisaõppe võimalusi piisava arvu klassiõpetajate koolitamiseks Narva linnas.	TÜ Narva Kolledž viib 2023/2024. õa; 2024/2025. õa ja 2025/2026. õa läbi täiendkoolitused kuni kolmele õpperühmale 42 EAP ulatuses piisava arvu klassiõpetajate ettevalmistamiseks (3 rühma, kokku ca 70 õpetajat ümberõppes).	Rakendub 3 õppeaastal alates 2023 septembrist (2023/2024; 2024/2025; 2025/2026)	TÜ Narva Kolledž	2023. a 0,043 (sept-dets); alates 2024 kuni 2026 igal aastal 0,1 mln eurot.	RE
(5) ÕPILASTE KEELEÕPPE TOETAMINE					
Eesmärk	Tegevus	Tähtaeg	Partnerid	Ressursid	Rahastus
24. Keeleõppetoetuste süsteem pakub eestikeelsele õppele üleminekul tõhusat tuge (lisakeeleõpe, lisatasud jms).	Keeleõppetoetuste süsteemi korrastamine 2022–2023 (keelekümblusprogramm, eesti õppekeelelasteasutuse ja kooli eesti keelest erineva emakeelega õpilane, eestikeelne õpe 40% ja 60% mahus, uussisserändaja, Ukrainast saabunud õpilase, gümnaasiumi ja kutsekeskhariduse õpilase toetus). 2024. aasta sügisel lisandub üleminekutoetus 1. ja 4. klassidele.	Oktoober 2022	Haridusasutuste pidajad	7,6 mln, sh lisavajadus 3,3 mln (2023); 2024. a 15,9 mln (summa sisaldab UA lapsi/õpilasi).	RE ja eestikeelsele õppele ülemineku lisarahastus
25. Alushariduses on eestikeelse õppekasvatustegevuse läbiviimiseks loodud õppematerjalide komplektid muu emakeelega lastele.	Täienduskoolituse võimaldamine 30-le lasteaiaeeskonnale aastas lasteaedade eesti keelele ülemineku elluviimiseks. Ettepanek suurendada koolituse mahtu 2 EAP-lt 4 EAP-le. Koolitusgrupp alustab sügisel ja lõpetab kevadel. Kavandada koolitused ka järgnevateks aastateks. Ühekordne kulu 2023. aastal:	September 2023	Koolieelsete lasteasutuste pidajad	0,9 mln lisavajadus 2023. aastal, sh ühekordsed projektid (materjalid 0,25 mln, õppemängud 0,5 mln); alates 2024. a igaaastane koolitus 0,036 mln.	Eestikeelsele õppele ülemineku lisarahastus

	*eesti keele õppematerjalide komplektid lasteaia venekeelsetele ja keelekümlusrühmadele. *3–7-aastastele lastele eesti keele õppimiseks tehnoloogiaga rikastatud mängude loomine, et toetada eesti keelest erineva emakeelega laste eesti keele ja kultuuri omandamist.				
26. Täiendav vajaduspõhine eesti keele kui teise keele õpe gümnaasiumi ja kutsekeskhariduse õppekavadel õppivatele õpilastele toetab eesti keele omandamist.	Üld- ja kutsehariduses õppeasutuste tegevuskavade alusel vajaduspõhiste vahendite taotlusvoorude läbiviimine täiendavaks keeleõppeks mitteformaalsete keeleõppetegevuste kaudu (õppekäigud, keeleklubid, keelekohvikud jms).	2024-2029	Koolide pidajad; EKI, üld- ja kutsehariduse õppeasutused	Perioodi kogueelarve 2,0 mln	ESF (keelepoliitika)
(6) ÕPPEVARA JA HINDAMISVAHENDITE OLEMASOLU					
Eesmärk	Tegevus	Tähtaeg	Partnerid	Ressursid	Rahastus
27. Hindamisvahendid on uuendatud.	Töötatakse välja A2-taseme test põhikoolialistele rändetaustaga õpilastele (2024), B1/B2-taseme test põhikooli lõpueksami sooritajatele (2024/2025) ja B2/C1-taseme test gümnaasiumi riigieksami sooritajatele (2024/2025). Digitaliseerimise lõpp 2029.	2023-2026	Harno, EKI	Perioodi kogueelarve 1,5 mln	ESF (keelepoliitika)
28. Koolieelsetes lasteasutustes on kasutusele võetud uusi õppematerjale.	Luuakse alushariduse õppematerjalide e-käsiraamat pilootprojekti „Professionaalne eestikeelne õpetaja lasteaia“ tulemustele tuginedes.	2022–2026, projekt lõpeb 2026. a	TLÜ	Projekti kogueelarve on 1,0 mln. Aastane vajadus on 0,2 mln eurot.	Eestikeelsele õppele ülemineku lisarahastus
29. I, II ja III kooliastme õppevara on koolidele kättesaadav.	Töötatakse välja eesti keel teise keelena õppevara põhikooli õpilastele (sh kohandatud lugemisvara).	2023-2029	EKI	Perioodi kogueelarve 2,0 mln	ESF (keelepoliitika)
30. Kutsekeskhariduse õppevara on koolidele kättesaadav.	Töötatakse välja eesti keel teise keelena õppevara kutsekeskhariduse õppekavade õpilastele (sh oskuskeele harjutusvara).	2023-2029	EKI	Perioodi kogueelarve 1,0 mln	ESF (keelepoliitika)
31. Eesti keele kui teise keele õppes on kasutusele võetud keeletehnoloogilised lahendused.	Luuakse keeletehnoloogilised vahendid eesti keele kui teise keele õpetamise ja õppimise hõlbustamiseks, tööriistad õpetajale ja õpilasele.	2023-2029	EKI	Perioodi kogueelarve 3,0 mln	ESF (keelepoliitika)
Lisatud tegevused 2023					

Toimub iga-aastane süsteemne eesti keelest erineva emakeelega õpilaste õppetöö kvaliteedi seire.	4. ja 7. klasside eesti keelest erineva emakeelega õpilastele õppetöö kvaliteedi seiramiseks arendatakse ja luuakse eesti keele kui teise keele ja loodusõpetuse, vene keele kui emakeele ning matemaatika õpitulemuste hindamise vahendid.	2023-2030	Harno	0,07 mln igal aastal tasemetööde kõikse valimi hindamiseks+ hindamisvahendite loomise kulu perioodil 2024-2027, kokku 0,54 mln RE ja 0,596 mln ESF (aastas 0,118 mln RE, lisaks arvestuslikult 2024-2026 0,128 mln eurot ÜHO ESF ja 2027. a 0,212 mln ÜHO ESF).	RE/ESF (üldhariduspoliitika)
--	---	-----------	-------	---	------------------------------

(7) NOORSOOTÖÖTAJATE JA HUVIKOOLIDE ÕPETAJATE METOODIKAKOOLITUSED

Eesmärk	Tegevus	Tähtaeg	Partnerid	Ressursid	Rahastus
32. Mitteformaalne haridus toetab eesti keele õpet formaalhariduses.	Kohaliku omavalitsuse huvikoolide õpetajate ja noorsootöötajate metoodikakoolitused laste ja noorte keeleoskuse arengu toetamiseks.	2023–2029	Haridusamet, EKI, huvikoolid ja noortekeskused	0,8 mln	ESF (keelepoliitika)

(8) HARIDUSTÖÖTAJATE, NOORSOOTÖÖTAJATE JA HUVIHARIDUSE ÕPETAJATE EESTI KEELE ÕPE

Eesmärk	Tegevus	Tähtaeg	Partnerid	Ressursid	Rahastus
33. Haridustöötajate (sh tugispetsialistid, KOVide noorsootöötajad ja huvikoolide õpetajad) keeleoskus vastab kvalifikatsiooninõuetele.	Eesti keele kui riigikeele õpe, sh tasemeeksami sooritamine (kokku kuni 2850 haridustöötajat).	2023–2029	EKI, Keeleamet, haridusamet, lasteaiad, üld- ja kutseharidusasutused, huvikoolid, noortekeskused	Perioodi kogueelarve on 5,1 mln.	ESF (keelepoliitika)
34. Täiskasvanute keeleõpe on toetatud eesti keele praktiseerimist toetavate tegevuste kaudu.	1) Keeleõppeks sobivate võimaluste info edastamine ja nõustamine Integratsiooni Sihtasutuse eesti keele majades. 2) Integratsiooni Sihtasutuse eesti keele majade keeleõpet toetavate tegevuste (nt keelesõbra programm, keelekohvikud, keeleklubid, haridusprogrammid, laagrid jt koostöötegevused) läbiviimine (sh haridustöötajatele).	2024-2029	INSA	TATi raames (haridustöötajad koos teiste sihtrühmadega)	RE/ESF

Lisatud tegevused 2023

Haridustöötajate kvalifikatsiooninõuete (sh eesti keeles oskuse) täitmise jälgimine.	Eesti keelest erineva emakeelega koolitöötajatele keeleoskuse korduva tuvastamise süsteemi loomiseks keskkonna loomine, tegevuse esimese sammuna ärianalüüsi tellimine.	2024	Keeleamet	0,1 mln	RE
(9) MUUD ÜLEMINEKUT TOETAVAD TEGEVUSED					
Eesmärk	Tegevus	Tähtaeg	Partnerid	Ressursid	Rahastus
35. Rändetaustaga ja rahvusvähemustest õpilase emakeel on toetatud.	Rahvusvähemuste emakeeleõpe on toetatud.	2023-2025	Rahvusvähemuste huvikoolid, üldhariduskoolid, EKI, HTM	RE toetused kultuuriseltsidele 0,2 mln aastas/ ESF vahenditest perioodile 2023-2025 kokku 0,2 mln	RE ja ESF (keelepoliitika)
Lisatud tegevused 2023					
Lapsevanemate kaasamine üleminekul eestikeelsele õppele.	Eestikeelsele õppele ülemineku sõnumite kommunikatsioon HTM, haridusasutuste pidajate ja lapsevanemate vahel on süsteemne. Haridusasutuste poolt koostatud eestikeelsele õppele ülemineku tegevuskavad on lapsevanematele kättesaadavad ja asutuste poolt kommuniqueeritud.	2024-2030	KOVd, haridusasutused	HTM valitsemisala tegevuskulud	RE
Alus- ja rakendusüuringute läbiviimine keelevaldkonnas 'ülevalt alla' põhimõttel, sh keelevaldkonna akadeemilise järelkasvu suurendamine	Keelevaldkonna alus- ja rakendusüuringute tulemused ning nende alusel välja töötatud materjalid (uudsed/mugandatud meetodid ja lähenemised, uudsed koolitusformaadid, soovitud sekkumisteks, meetodilised materjalid jms) toetavad keelevaldkonnas poliitikate kujundamist, tõenduspõhist rakendustasandi tööd ja aitavad kujundada vajalikke sekkumisi. Keelevaldkonna akadeemiline järelkasv on suurenenud igal akadeemilisel tasandil.	2023-2029	EKI, ülikoolid ja teised TA-asutused	Perioodi kogueelarve 5 mln	ESF (keelepoliitika)

Haridus- ja noorteprogrammi tegevuses Võrdsete võimaluste tagamine hariduses tegevuskavale planeeritud eelarve 2023–2027 (mln eurodes)

Tegevus	Ressurs	2023. a	2024. a	2025. a	2026. a	2027. a
Ida-Virumaa omavalitsustes põhikoolivõrgu korrastamine, õppehoonete ehitamisel toetatakse täiendavalt investeeringuid sporditaristusse. Olemasolevad vahendid kasutatakse ära õppehoonete ehituseks ja sisustuseks.	Eestikeelsele õppele ülemineku lisarahastus	0,0	3,0	7,0	7,0	4,0
Järelevalve tegevuste laienemine seoses üleminekuga eestikeelsele õppele	Eestikeelsele õppele ülemineku lisarahastus	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Koolide ja KOVide nõustamis- ja arendustoe korralduse väljatöötamine	Eestikeelsele õppele ülemineku lisarahastus	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Koolikorraldust ja meetodikat käsitlevate üleminekumudelite väljatöötamine ekspertide toel (üldharidus ja kutseharidus). Narva Gümnaasiumi meeskond, TLÜ eksperdid, Astangu Kutserehabilitatsiooni Keskus	Haridusliku lõimumise baaseelarve	0,1	0,3	0,3	0,0	0,0
Alushariduse õpetajate, klassiõpetajate, eesti keele (sh E2) õpetajate, aineõpetajate ja eesti keelt valdavate kutseõpetajate õppekohtade arvu suurendamine	Eestikeelsele õppele ülemineku lisarahastus	8,6	8,6	8,6	8,6	8,6
Palgalisa toetuse kehtestamine kõikidele Ida-Virumaa keelenõudele vastavatele õpetajatele ja tugispetsialistidele ning juhtidele juhtimiskomponendi toetuse taotlemise võimaldamine alates 2023. a september.	Eestikeelsele õppele ülemineku lisarahastus	4,5	15,2	16,0	16,7	16,7
Sihtstipendium eesti keele kui teise keele õpetaja, klassiõpetaja, mitme aine õpetaja ja aineõpetaja õppekaval õppivatele üliõpilastele alates 2023. a õppeaastast	Eestikeelsele õppele ülemineku lisarahastus	2,1	4,6	6,8	7,5	7,8
Tartu Ülikool ja Tallinna Ülikool pakuvad alates 2023/2024 õppeaastast õpetajakoolituse tudengitele õppetöö raames erinevaid toetavaid keeleõppe meetmeid. Tegevus on rahastatud ülikoolidega sõlmitud lisaõppekohtade lepingute raames	Haridusliku lõimumise baaseelarve	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
Noored Kooli lisaõpperühma avamine (1 rühm aastas) Ida-Virumaale ja vene õppekeelega koolidesse suundujatele	Haridusliku lõimumise baaseelarve	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Tegevuskoolijuhtide arenguprogrammi läbiviimine sihistatult ülemineku-koolidele (sh Ida-Virumaa)	Haridusliku lõimumise baaseelarve	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Tartu Ülikooli eetikakeskuse haridusasutuste pidajatele ja lasteasutustele suunatud programm „Väärtuspõhise hariduskultuuri kujundamine Ida-Virumaa kohalikes omavalitsustes eestikeelsele haridusele ülemineku toetamiseks“	Haridusliku lõimumise baaseelarve	0,4	0,4	0,0	0,0	0,0

MTÜ ASÕP pakub strateegilise partnerluse raames kokkulepitud mahus koolidele ja koolieelsetele lasteasutustele asendusõpetaja teenust eestikeelsele õppele üleminekust tingitud asendusvajaduse leevendamiseks	Haridusliku lõimumise baaseelarve	0,1	0,3	0,3	0,3	0,0
Tartu Ülikooli ja Tallinna Ülikooliga koostöös programmi käivitamine, mille raames mõlema ülikooli tudengid pakuvad tuge abiõpetajana koolieelsete lasteasutuste ja koolide õpetajatele eesti keelest erineva emakeelega laste õpetamisel.	Haridusliku lõimumise baaseelarve	0,1	0,3	0,3	0,3	0,0
TÜ Narva Kolledž viib läbi täiendkoolitused kolmele õpperühmale 42 EAP ulatuses piisava arvu klassiõpetajate ettevalmistamiseks (3 rühma, kokku ca 70 õpetajat ümberõppes)	Haridusliku lõimumise baaseelarve	0,0	0,1	0,1	0,1	0,0
Keeleõppetoetuste süsteemi korrastamine 2022–2023 (keelekümblusprogramm, eesti õppekeelega lasteasutuse ja kooli eesti keelest erineva emakeelega õpilane, eestikeelne õpe 40% ja 60% mahus, uussisserändaja, Ukrainast saabunud õpilase, gümnaasiumi ja kutsekeskhariduse õpilase toetus). 2024. aasta sügisel lisandub üleminekutoetus 1. ja 4. klassidele	Eestikeelsele õppele ülemineku lisarahastus, haridusliku lõimumise baaseelarve	11,5	15,9	15,9	15,9	15,9
Alushariduses õppematerjalide komplektide väljatöötamine, täienduskoolituste läbiviimine	Eestikeelsele õppele ülemineku lisarahastus	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0
Alushariduses õppematerjalide komplektide väljatöötamine, täienduskoolituste läbiviimine	Eestikeelsele õppele ülemineku lisarahastus	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Toimub iga-aastane süsteemne eesti keelest erineva emakeelega õpilaste õppetöö kvaliteedi seire	Haridusliku lõimumise baaseelarve	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Rahvusvähemuste emakeeleõppe toetamine	Haridusliku lõimumise baaseelarve	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Lähtetoetuse kasv 30% kõikidele Ida-Virumaale/vene õppekeelega kooli tööle suunduvatele õpetajatele.	Eestikeelsele õppele ülemineku lisarahastus, kokkuhoiu eesmärgil tegevuskavast välja	5,5	0,0	0,0	0,0	0,0
Sisseelamisperioodil eluasemete tagamine riigikoolide personalile Ida-Virumaal (soodsamatel tingimustel)	Eestikeelsele õppele ülemineku lisarahastus, kokkuhoiu eesmärgil tegevuskavast välja	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0
Ida-Virumaa riigi pidamisele võetavate eestikeelsete koolide taristu investeeringud Kohtla-Järve, Sillamäe ja Lüganuse omavalitsustes	Eestikeelsele õppele ülemineku lisarahastus, kokkuhoiu eesmärgil tegevuskavast välja	0,6	0,0	0,0	0,0	0,0

		36,4	50,6	57,2	58,4	54,9
Haridusliku lõimumise baaseelarve sisaldab lisaks tegevuskavva planeeritule pilootprojektide „Professionaalne eestikeelne õpetaja vene õppekeelega rühmas" ja "Professionaalne eestikeelne õpetaja põhikoolis" toetust, strateegiliste partnerite tegevustoetust, keelekümbelprogrammi võrgustiku tegevusi (koolitused jm)	Haridusliku lõimumise baaseelarve	7,2	5,9	5,9	5,9	5,9

ESF seoses eestikeelsele õppele üleminekuga
mln eurodes

Keelevaldkonna ESF	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Arvestuse alused
Eesti keele kui teise keele õppevaraarendus, sh Sõnaveebi õppevara arendused	0,2	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,3	Kokku 3 mln
Keeleõppe alased metoodika ja didaktika koolitused, seminarid kõikidele haridustöötajatele, noorsootöötajatele, huvihariduse õpetajatele ja tugipersonalile vastavalt sihtgrupi vajadusele, keelevaldkonna ekspertide ja keeleõpetajate arenguprogrammid	0,2	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	0,6	Kokku 9,8 mln
Alus- ja rakendusuuringute läbiviimine keelevaldkonnas 'ülevalt alla' põhimõttel, sh keelevaldkonna akadeemilise järelkasvu suurendamine	0,2	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,3	Kokku 5 mln
Õpilastele mõeldud eesti keele kui teise keele hindamisvahendite arendustööd	0,2	0,6	0,5	0,2	0	0	0	Kokku 1,5 mln
Täiendav vajaduspõhine eesti keele kui teise keele õpe gümnaasiumi ja kutsekeskhariduse õppekavadel õppivatele õpilastele	0,1	0,3	0,4	0,4	0,4	0,2	0,2	Kokku 2 mln
Rahvusvähemuste emakeeleõppe süsteemi arendamine toetamaks eestikeelse hariduse juurutamist	0,05	0,1	0,05	0	0	0	0	Kokku 0,2 mln
Haridustöötajate (sh noorsootöö ja huvihariduse õpetajate ning tugipersonali) eesti keele kui riigikeele koolitused keeleoskuse kvalifikatsioonitingimuste täitmiseks	0,2	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,4	Kokku 5,1 mln
Keeletehnoloogiliste lahenduste arendamine eesti keele kui teise keele õpetamise ja õppimise hõlbustamiseks, tööriistad õpetajale ja õppilasele, Sõnaveebi arendustööd keeletehnoloogiliste tööriistade majutamiseks	0,3	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,2	Kokku 3 mln

Õpetajavaldkonna ESF	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	
Õpetajate järelkasvu tegevussuunad ja rakendamine: juhtimiskvaliteet ja organisatsioonikultuur, õpetajate ja tugispetsialistide esma- ja täiendusõpe, karjääri ja arenguvõimalused, ametikaare ülene tugi, sh alustavate õpetajate toetamine, töö- ja palgakorraldus ning tugipersonali kaasamine, õpetajaameti atraktiivsus.	1,0	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	Kokku 12 mln
KOKKU	2,45	7,4	7,35	7,0	6,8	6,6	3,8	Kokku 41,4 mln